

Філоненко В.В.,
*студентка Інституту журналістики
Київського національного університету
імені Т.Г. Шевченка, м. Київ*

ВИСВІТЛЕННЯ ТЕМИ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ

З окупацією Криму навесні 2014 року й початком Антитерористичної операції на українському Донбасі у медійників з'явився новий виклик – навчитися відповідно висвітлювати ці події і життя суспільства, зокрема й учасників бойових дій. Проте зі спалахом коронавірусної інфекції COVID-19 у світі вектор роботи ЗМІ дещо змінився, а захисникам стало значно важче боронити Україну – крім видимого противника з'явився невидимий ворог.

Поки всі стежать за поширенням коронавірусної інфекції COVID-19 в Україні та світі, інші новини нібито відійшли на другий план. Війна на Донбасі – серед них, але її не можна призупинити чи оминати. Чергові обстріли, людські втрати і руйнування не зникли, просто говорити про них стали значно менше [3]. До важливих тем ще додалася й COVID-19 на тимчасово окупованих територіях: тестування, обсервація, медичне забезпечення, перетин лінії розмежування тощо. Рідше згадується й тема Криму, не висвітлюються реальні потреби мешканців окупованих територій і прифронтових зон, ігноруються релігійні питання і міжрелігійні відносини, недостатньо уваги приділяється потребам переселенців. Відповідно, не конструюється суспільний дискурс, який потім впливає на політику. Проблеми замовчуються, не вирішуються, а отже, ці люди залишаються наодинці зі своїми труднощами. У цей же час російські ЗМІ активно поширюють фейки й маніпуляції про COVID-19 в ОРДЛО й Криму.

Щодо процесу мирного врегулювання за сценарієм президента Володимира Зеленського, то він через коронавірус загальмувався, відповідно й ЗМІ почали менш активно писати про це [2].

Журналісти розуміють важливість теми війни, однак прослідковується зниження інтересу аудиторії до цих тем у зв'язку з накопиченою втомою та

відносно спокійною ситуацією в зоні ООС, а отже й зменшення інтенсивності висвітлення цих тем у медіа.

Українські військові і в умовах COVID-19 отримують найбільше висвітлення в ЗМІ порівняно з іншими соціальними групами, що потерпають від конфлікту, оскільки, на думку журналістів, історії про військових є найбільш цікавими для аудиторії, важливими для суспільства та яскравими. Теми, пов'язані з переселенцями, мешканцями звільнених та окупованих територій, на думку медійників, отримують дещо менше висвітлення у зв'язку з меншим інтересом із боку аудиторії, браком ресурсів ЗМІ, проблемами з доступом. Крім того, журналісти мають більш неоднозначне ставлення до цих соціальних груп порівняно з військовими [1].

Вагомим фактором, який вплинув на висвітлення російсько-української війни в умовах коронавірусу, стало пересування журналістів у зоні ООС. Тепер кореспонденти частково обмежені в доступі на тимчасово окуповані території через труднощі з перетинами ліній розмежування через КПВВ, які під час епідемії змінили графік роботи або взагалі закрилися. Більш комплексний погляд на ситуацію та глибше розуміння нюансів демонструють тепер ті ЗМІ, які мали контакт з регіоном до початку пандемії або напрацьовані контакти.

Епідемія COVID-19, що шириться Україною, відсунула на другий план всі інші медіаподії. У тому числі й ті, які пов'язані з російсько-українською війною, що досі триває. На тлі пандемії COVID-19 значно зменшилася залученість українських ЗМІ в цю тему. На першому місці й досі знаходиться коронавірус у країні та світі.

Список використаних джерел:

1. Висвітлення конфлікту в українських медіа: установки, практики, пошук рішень // Детектор медіа [сайт]. – Режим доступу: <https://ms.detector.media/mediadoslidzhennya/post/16353/2016-03-31-visvitlennya-konfliktu-v-ukrainskikh-media-ustanovki-praktiki-poshuk-rishen-rezultati-doslidzhennya/> (31.03.2016). – Назва з екрана.
2. Десь гримить війна: чому епідемія змусила Україну забути про Донбас // Слово і діло [сайт]. – Режим доступу: <https://www.slovoidilo.ua/2020/04/02/kolonka/denys-popovych/bezpeka/des-hrymyt->

[vijna-chomu-epidemiya-zmusyla-ukrayinu-zabuty-pro-donbas/](#) (02.04.2020). – Назва з екрана.

3. Коронавірус і війна на Донбасі: як служать українські військові в умовах епідемії // Deutsche Welle [сайт]. – Режим доступу: <https://www.dw.com/uk/koronavirus-i-viina-na-donbasi-yak-sluzhat-ukrainski-viiskovi-v-umovakh-epidemii/a-52886331/> (23.03.2020). – Назва з екрана.

4. Передова під час епідемії: як коронавірус впливає на бойові дії на Донбасі // Радіо Свобода [сайт]. – Режим доступу: <https://www.radiosvoboda.org/a/donbas-realii-peredova-pid-chas-epidemii-donbas-koronavirus/30548824.html/> (13.04.2020). – Назва з екрана.